

26 martie 2015

Dj-8 nr. 99

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți
(nr.66 din 13.03.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru completarea Legii nr.140 din 14 iunie 2013 privind protecția copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, expune următoarele.

1. Proiectul de lege supus avizării a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prezentul proiect are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.140/2013, în scopul modificării obiectului de reglementare al Legii menționate și instituirea unor indemnizații pentru continuarea studiilor și alocație pentru familiile cu 3 și mai mulți copii.

3. Potrivit art.47 din Constituție, „statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare”, cetățenii având „dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor”. Totodată, sistemul de protecție socială are 2 componente de bază :

a) *Asigurarea socială* – ce cuprinde raporturile de colectare și distribuirea fondurilor de asigurări sociale de stat, plata prestațiilor de asigurări sociale persoanelor asigurate, în cazul survenirii riscului asigurat (prestațiile de asigurări sociale fiind reglementate de Legea nr.289-XV din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte

prestații de asigurări sociale și Legea nr.489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale

b) *Asistența socială* – ce se referă la relațiile sociale dintre o persoană sau familie afectată de consecințele economice negative ale pierderii potențialului fizic, statutul ocupațional sau social (boală, accident, dizabilitate, îmbătrânire, deces, maternitate, șomaj, inadaptare socială etc.) și organele competente cu privire la acordarea prestațiilor și/sau serviciilor sociale.

Potrivit art.9 din Legea asistenței sociale nr.547-XV din 25.12.2003, *asistența socială se acordă sub formă de servicii sociale* (ansamblul de măsuri și activități realizate pentru satisfacerea necesităților sociale ale persoanei sau familiei, în scop de depășire a unor situații de dificultate, precum și de prevenire a marginalizării și excluziunii sociale) și de *prestații sociale* (acordate sub formă de compensații, alocații, indemnizații, de ajutor social, material și de altă natură).

Atenționăm că, Legea nr.140/2013 reglementează *procedurile de identificare, evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, precum și autoritățile și structurile responsabile de aplicarea procedurilor respective* (conform art.1), aceste activități făcând parte din categoria **serviciilor sociale** acordate de stat persoanelor și copiilor aflați în dificultate.

Totodată, propunerile de completare a Legii nr.140/2013 se referă la **prestații sociale**, ceea ce contravine normelor de tehnică legislativă, structurii și conceptului Legii nr.140/2013. Astfel, considerăm oportun ca propunerile legislative existente în prezentul proiect, care definesc termenul de „familie cu mulți copii” și stabilesc acordarea unui ajutor acestora, precum și indemnizația pentru continuarea studiilor să fie propuse pentru completarea Legii nr.133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social, lege care deja reglementează 2 tipuri de prestații sociale: ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului.

4. Potrivit art. 131 alin. (4) și alin.(6) din Constituție, *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern și nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.*

Menționăm că, proiectul de lege prevede stabilirea a 2 categorii noi de prestații sociale: *indemnizație pentru continuarea studiilor și alocație unică pentru familiile cu mulți copii*. Astfel, pentru aprobarea proiectului de lege este necesar ca modificările propuse să fie acceptate de Guvern, în conformitate cu prevederile art.131 alin.(4) din Constituție.

Totodată, potrivit art.11 alin.5 lit.a) din Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar, *după adoptarea legii bugetare anuale, nici un proiect de lege, altul decât privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit.*

Atenționăm că, nota informativă a proiectului de lege nu respectă prevederile legale, aceasta nu conține *fundamentarea economico-financiară*, așa cum prevede art.20 lit.d) din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative. În acest context, nu este clar care va fi suma indemnizației, câte familii cu mulți copii există și care este numărul celor care vor beneficia de prestațiile sociale stabilite în proiect, ori care vor fi cheltuielile suportate de bugetul de stat pentru acoperirea prestațiilor respective, cu indicarea sursei de finanțare a acestor cheltuieli.

5. Întru respectarea normelor de tehnică legislativă și a prevederilor art.4 alin.(3) din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, ce țin de stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice, precum și în scopul evitării aplicării subiective și părtinitoare a normelor legale, la pct.3 (art.20¹ alin.(1)) din proiect, este necesar ca termenul „*pot beneficia*” să fie înlocuit cu „*beneficiază*”.

6. Potrivit art.19 lit.c) din Legea nr.780/2001, în proiectele de acte legislative se utilizează *termeni adecvați, comparabili cu cei utilizați în legislația comunitară ori similari lor, și de o largă circulație.*

Atenționăm că, la pct.3 din proiectul de lege se utilizează sintagma „*alocație unică pentru familiile cu mulți copii*” care reprezintă o sumă de bani egală cu venitul lunar minim garantat, stabilit în legea bugetului de stat, acordată anual și calculată pentru fiecare copil din familie. Totodată, „*alocația unică*” reprezintă o prestație socială care se acordă doar o singură dată.

Ținând cont de specificul mecanismului de acordare a alocației pentru familiile cu mulți copii, descris în proiect, și întru respectarea normelor de tehnică legislativă, considerăm că sintagma „*alocație unică*” trebuie înlocuită cu termenul „*alocație anuală*”.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcția generală juridică